

ACC. N:R. M. 7918 : 1-5. (folios)

Landskap: Blekinge Upptecknat av: E. W. Wetterstrand

Härad: Adress: Tving

Socken: Karlskrona Berättat av:

Uppteckningsår: 1941 Född år i

Lärmarknaden i Karlskrona.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N. 7918:7.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Lövmarknaden.

Redan år 1888 besökte jag första gången Lövmarknaden i Karlsna och efter 12 års uppehåll fogade ödet det så, att lövmarknadsbesken återupptogs för att sedermera upprepas år efter år i följd undsammanlagt 28 år.

Tydligt är att alla dessa marknadsbesök bjuddit på åtskilliga upplevelser, både gläda och tråkiga, både sorglustiga och dystra, sådant som man nu efteråt i minnet mycket väl kan förlika sig med och sådant som icke ens lämpar sig att berätta i anständigt sällskän mindre att offentligt skildras.

Mitt första möte med Lövmarknaden blev verkligen en upplevel dock icke uteslutande på gott utan jämväl på ont. För en 16 års bon pojke, som sannerligen inte var bortskämd varken på snask eller dyr ra nöjen, kunde väl knappas ^{hjuvorna} något förnämligare än ett med ett par kenor på fickan helt okontrollerat få hänge sig åt njutningarna på s kerpinnar, läskedrycker, kaffe, pannkakor, tunnran och bultöl w. fl. läc heter, allt tillsalubjudit från stånd, som stodo uppradade å Stortorget. Att bekymmerslöst få kasta sig med i den folkström av både unga och gamla, som i största ordan böljade fram och åter mellan raderna av salustånd, allt under ett öronbedövande oväsen från oräkneliga n verpipor, som flitigt trakterades, låt sig också mycket väl förena w min dåvarande aptitt på livet. Mindre aptitligt var däremot den takt och ton, som juniorerna på hemmaplan tilllåt sig gentemot främlingar från landsbygden. Själva hade jag väl först min goda tur och i andra hand min bastanta lövmarknadsköpp att tacka för att jag helskinna kom undan ett planerat överfall, när jag i kvällningen som snäll go var på väg från marknaden för att anträda hemfärden.

ga förekomsten av ringblomskransar, dekorativt kringburna å markn platsen, placerade än om halsen, än på huvudbonaderna eller fastgj på färggranna lövmarknadskäppar, allt bidragande till att framhäva lövmarknadens egentliga ursprung och mening: en hyllning till som i sin fulla prakt, en hyllning till blomorna.

Efter 12 års bortevaro gjorde jag åter lövmarknaden den äran denna gången inte såsom nyfiken, okritisk pojke utan som polisman stadd i tjänstgöring på marknadspplatsen. Min uppgift var alltså helt annan, något som jag också redan hade på känn, tack vare dels hållna förhåndsutplysningar av äldre kolleger, men framför allt på grund av de från polislednings sida vidtagna förberedelserna för mottaga den traditionella marknaden. Till förberedelserna hörde, alla semesterledighet och tillfällig permissh för polispersonale indrogs för de två dagar som voro beräknade för lövmarknaden. För stå rustade för alla eventualiteter. ~~En~~ friskade man också upp mi på polispersonalen med att till påseende framlägga fotografier a sådana kringresande yrkestjuvar, som möjligen kunde förväntas till den riksbekanta marknaden. Men hade nämligen på den punkten gamla farenheter att bygga på. För säkerhets skull förstärkte man detek polisen med två man från ordningsavdelningen. Till förberedelsern hörde slutligen också, hur otroligt det än låter, att poliskommiss en före lövmarknaden beordrade en konstapel, försedd med tigglist fickan, att ge sig ut i staden för att skramla ihop penningar, vil enligt uppgift skulle användas till avlöning åt den musikkår, som kade spela viss tid å lövmarknaden, samt till inköp av extraförpl nad/en öl och några smörgåsar per man/åt polispersonalen såsom f god ersättning för extratjänstgöringen å lövmarknaden. Utan att d höra till sammanhang må här upplysas, att detta tiggleri för ett s tvivelaktigt ändamål upphörde efter ytterligare en del år, dock f efter det polispersonalen samfält vägrade att åtljda denna synne ren esendomliga order från förman.

N. 7918:3.

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

et, förstås. På utsatt tid kl. 6 e.m. mötte ett betydligt uppbåd av
lismän upp på Stortorget för att ordna marknadshandeln. Detta ti-
så att de verkliga representanterna för Lövmarknaden, nämligen bi-
sterförsäljarna, företrädesvis kvinnor och halvuxna barn, placer-
i långa rader å Historgsbacken, under det att en överväldigande r-
ritet av både tillfälliga och professionella marknadskrejare be-
des en vida förnämligaste försäljningsplats å Stortorget mitt fr-
rådhuset. Denna platsfördelning till nackdel för blomsterförsälj-
ningen upprepades sedermera år efter år så länge jag var med. Att
fattiga lantbefolkning, som alltid svarade för blomsterförsäljnin-
icke skulle lyckas att hävda sin ställning under dessa förhållan-
gentemot krejarna vädrongs så klart redan då, och de därefter följ-
åren gav tydligt vid handen, att själva Lövmarknaden mer och mer
skuggades av den år efter år ständigt ökade tillkomsten av en t-
gen onyttig marknadshandel inte blott med enklare handelsöjsarbe-
industriell krimskrams utan också ett överflöd av leksaker, som
vis konkurerade ut blommorna. Dessa senare, symbolen för Lövmarkn-
var av allt döma redan då på god väg att förlora sin hedersplats
marknaden till förmån för gippskatteförsäljarnas och de andre kr-
nas mera lockande allster.

Med dessa korta antydningar har jag deklarerat min egen per-
ga ställning till Lövmarknaden av i dag. Såsom polismän skulle jag
däremot ha åtskilligt att berätta. Men jag skall även på denna pr-
te försöka fatta mig kort, endast peka på en smula statistik och
na några små episoder.

Att Lövmarknaden år efter år utgjorde mötesplatsen för en ha-
rad tvivelaktiga individer från både när och fjärran, fick jag re-
från första stund klart för mig. Till dessa kategorier räknar jag
emellertid ändå inte alla fylleristerna, som hedrade marknaden m-
sin närvaro, ställde till slagsmål och hamnade i finkan. Dessa sv-
de dock för att polisens arrestlokaler under pågående Lövmarknad-

orne väl halverade från att inta såna rentav övertätafolklada thlandl

M. 7918:4.

hållits men släppts efter förhör. Att Lövmarknaden regelbundet är ter är gästades av både enklare dussintjuvar och långväga yrkesm i facket, företrädesvis ficktjuvar, som önskade draga fördel av narna, slog aldrig fel. Ibland hade polisen, ibland tjuvarna tur, de nare åtminstone så tillvida att der rätt ofta lyckades göra sig o liga efter en förövad kupp, men i så fall många gånger endast för senare vid närmare undersökningar bliva avslöjade och anhållna er städes. Men också polisen kunde, som sagt ha tur en eller annan gå. Att endast med stöd av minnet komma med statistik därvidlag låte givetvis inte göra, men ett är säkert: enbart genom min förskyllen gades rätt många skälmar att under åren vandra den tunga vägen f Lövmarknaden till firkan, i många fall för vidare befordran till "Briggen". Här blott en liten episod: För omkring 25 år sedan, efter kvällstågens ankomst till staden, uppenbarade sig å Lövmarknaden eleganta herrar, åtföljda av sällskapsdammer, tillhörande "det låtta det". Det eleganta sällskapet igenkändes rätt snart med påföljd, a jag och en kollega lade vantarna på förnämiteterna. Vid närmare u sökning å kriminalstationen besannades att herrarna vore berykta ficktjuvar, vilka liksom sällskapsdamerna rest hit för att under timmarna arbeta i var sina yrken. Slutet på visan blev emellertid gången att hela följet, undantagandes en av männen, som häktades f lösdriveri, under polisbevakning fördes ombord på en ångare vid S bron för att godvilligt återvända till Stockholm.

Här skall icke tröttnas med att fortsätta vidare i samma stil. det nog sagt, att varje Lövmarknad förorsakade särskilt kriminalp sen ett betydligt efterarbete, således här ett bevis så gott som på ett Lövmarknaden med sitt riksbekanta, traditionella nattliv i lunda kan hänföras till den bättre sortens fölknöjen. Just nattli okontrollerade fröjder, tillfället där de sämre instinkterna ha den fria händer att göra sig gällande, torde väl få anses som det taste bladet i Lövmarknades långa historia. Denna dom kan möjlige svnas hård, men endast för de som inte behaga eftersinna vad säke

urartning undan för undan i riktning från en värdig Lövmarknad till blott och bart en riksbekant mönstringsplats för en massa godtrovä människor, tillgängliga för att låta sig bedragas på ett eller annat sätt samt en representativ samling mindre nogräknande krejörer eller skumraskfigurer med specialite ett på alla tänkbara sätt bedraga nästa. Lack vare mångårig, övervakande verksamhet på Lövmarknaden i jag någotsånär vad jag talar om, då jag bestämt hävdar att nattlivet i Karlskrona under Lövmarknaden icke på långt när höll sig inom de gränser för ordning, säkerhet och sedlighet, som under normala förhållanden ansågs tillhöra god regel. På den punkten torde det vara möjligt för den icke initierade att med fantasiens hjälp bilda sig tämligen god föreställning om den fallfrukt, som givetvis måste blyskörden efter Lövmarknadens dåliga sådd.

Tving den 7 augusti 1941.

Ed. Westin
Ed. Westin
Folk. H. Kriminalkommissionen

Artikel om nytt om
Lövmarknadens

Nr. 7918.

Brev

Till Redaktionen av Blekinge Läns Tidning.

Med nöje har jag bevägnat uppmaningen att lämna mitt personbidrag till den anordnade tävlingen rörande Lövmarknaden. Jag göta så mycket ~~hällare~~, som jag alltifrån början av min polismanab för över 41 år sedan blott väntat på lämpligt tillfälle, att ärligt få tala ut min mening angående Lövmarknadens avvigsidor, allt i vällovliga avsikten att väcka vederbörandes uppmärksamhet på behovet av ett reslut ^o ingripande i och för Lövmarknadens återförande till dess värdiga former. - Högaaktningsfullt!

Tving den 7 augusti 1941.

Edvin Westin Lund
F. d. Pride Kammarsbetsman